

Veebisaidi loomine CMSimplega v 4.5.3

1. Ettevalmistus

Ettevalmistuseks tuleb luua kataloog (käesolevas näites *kodu*), kuhu CMSimple pakett paigutatakse. See tuleks luua veebiserveri võrgukettale. TMK-s on selleks oma võrgukettal kataloog `public_html`. Juhul kui soovitakse, et loodav lehestik jääks kasutaja esimeseks veebikohaks tuleb pakett lahti pakkida otse kataloogi `public_html`.

2. Paketi allalaadimine

Veebisaidi loomiseks laadida alla pakk CMSimple kodulehelt <http://cmsimple.org/>

- vali *Download Bereich*
- edasi *weiter zu: CMSimple* (satud lehele http://cmsimple.org/?Downloads_CMSimple)
- klõpsa lingil *Download CMSimple 4.*.** veidi aja pärast avaneb allalaadimise dialoogiaken – salvesta või ava fail.

3. Paketi lahtipakkimine ja paigaldamine

Allaetud pakett (zip fail) tuleb avada (kui eelmises punktis seda pole tehtud) ja sellest (kõik kataloogid + failid) paigutada varem loodud kataloogi (*kodu*). Kui pole soovi luua kahekeelset saiti, võib numbriga 2 algavad kataloogid ära kustutada.

4. Failiõiguste andmine

NB! TMK serveris pole vaja teha! Paigaldatud kataloogidele ja neis alanevalt asuvatele kataloogidele ja failidele tuleb anda ka kirjutamis- ja käivitamisõigus. Linu-xi numbrilises märkimisviisis 777. Selleks on parim kasutada ftp klientprogrammi nt. **FileZilla**. Vt kõrvalolevat pilti!

- ava serveris kataloog (*kodu*),
- märgista alamkataloogid
- parema hiirenupu klõpsuga kohtmenüüst, vali *Faili õigused...*
- vali märkeruudud vastavalt näitele
- klõpsa nuppu *OK*

Windows Serveris (TMK 2018) tuleb anda veebiserverile Apache kõik õigused kataloogile ja failidele:

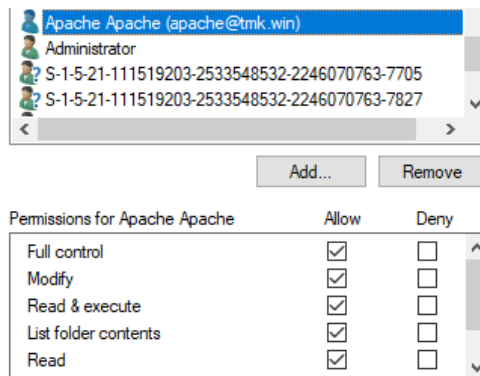
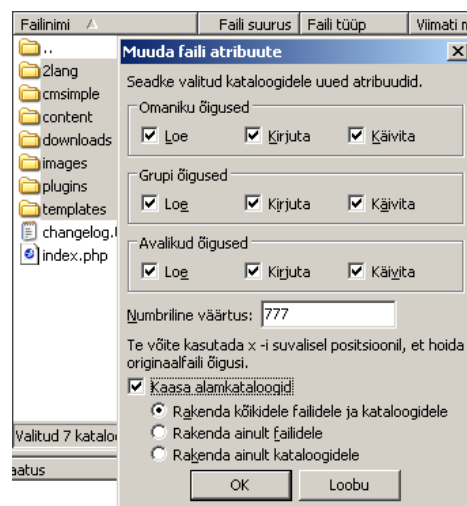
- paremklõps kataloogil - Properties
- vahekaardil Security - Edit
- valida Apache ja märgistada Full control – Allow – OK – OK

5. Saidi seadistamine

Seadistamiseks tuleb veebilehitsejaga (Chrome, FireFox, IE vm) interneti kaudu avada esileht. Nt <http://www.../kodu> ja logida ennast sisse klõpsuga lingil **Login**, mis asub lehe all paremal nurgas. Parooliks on "test".

Seadistamiseks vali:

- *Settings – edit CMS configuration* ja tee järgmised muudatused:

- Sisesta uus parool
- *Title*: vali saidile tiitel (pealkiri)
- *Meta Keywords*: sisesta saiti iseloomustavad märksõnad
- *Meta Description*: sisesta saidi sisu lühikirjeldus
- klõpsa lehe alguses või lõpus nupul *Save*.

6. Lehtede sisu muutmine

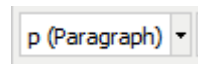
Lehtede muutmiseks tuleb alati enne sisse logida.

Alustame esilehest

- klõpsa lingil *Welcome to CMSimple*
- muuda lehe sisu (esimene rida peab olema pealkiri, lisa ka teksti)
- **salvesta klõpsuga salvestamise nupul**
- *Welcome to CMSimple* vasakmenüüs asendub valitud pealkirjaga

Uue lehe lisamine

- uue lehe lisamiseks, mine olemasoleva lehe lõppu
- sisesta uue lehe pealkiri
- lõigustiili valikust vali *Level1 page*, *Level2 page* või *Level3 page* (2. tasandi lehed jäävad eelmise 1. tasandi alamlehtedeks ja 3. tasandi lehed 2. tasandi alamlehtedeks)
- lehele alapealkirjade loomiseks võid kasutada päislaade *Heading4÷Heading6*
- **ära unusta salvestada** klõpsuga salvestamise nupul (muidu läheb töö kaduma!)

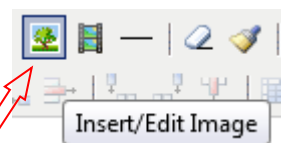
NB! Tehtud muudatuste vaatamiseks vali *View mode*.
Lehtede muutmiseks vali taas *Edit mode*.

Pildi lisamine

Pildi lisamiseks tuleb ta esmalt üles laadida.

Selleks:

- vali *Files – Images – Upload file*
- klõpsa nupul *Browse* ja otsi oma arvutist pilt
- klõpsa nupul *Upload file*
- vali *Edit mode*

Pildi lisamiseks lehele:

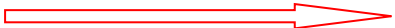
- pane kursor soovitud kohta lehel ja klõpsa nupul *Insert/Edit Image*
- avanenud aknas klõpsa nupul *Browse*
- vali pildiloetelust klõpsuga sobiv pilt
- lisa pildi kirjeldus (*Image Description*)

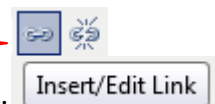
- klõpsa pildi lisamise nupul *Insert*

Ära unusta salvestamist!

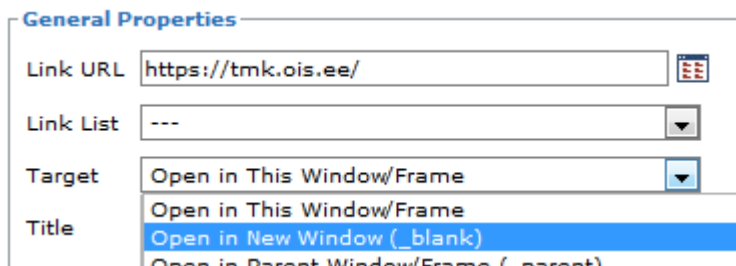
Lingi lisamine

Lingi lisamiseks vali pilt või tekst, millele tahad linki lisada.

- klõpsa nupul *Insert/Edit link*
- ava veebilehitseja teises aknas leht ja kopeeri link selle aadressiribalt.

- avanenud aknas kleebi reale *Link URL* veebiaadress.

- Kui soovid, et lingitav leht avaneks uues aknas või vahelehel, vali *Target* (*_blank*)
- klõpsa *Insert*

Ära unusta salvestamist!

Lehe kustutamine

Lehe kustutamiseks tuleb

- lehe muutmisrežiimis kustuta lehe pealkiri ja ka selle pealkirjalõigu lõpumärk
- **salvestada muutused**

Kustutatud lehe sisu läheb seejärel eelmise lehe lõppu!

7. Saidi kujundusmalli muutmine

Saidi kujunduse muutmiseks tuleb mall internetist leida.

Palju, sh tasuta malle, leiab nt lehtedelt:

<http://www.dotcomwebdesign.com>

<http://torsten-behrens.de/>

<http://www.cmsimple-styles.com>

<http://www.cmsimplewebsites.com>

- Leia omale sobiv mall ja lae see alla.
- Allalaetav fail on .zip-pakitud ja selles on kataloog koos alamkataloogide ja failidega.
- Kopeeri .zip-pakis olev kataloog lahti oma kodulehe alamkataloogi *templates*.
- (Anna vajadusel sellele kataloogile samuti õigused nagu punktis 4.)
- Logi sisse.
- Vali *Settings – CMS – Site – Template*: ripploetelust allalaaditud mall.
- Klõpsa nupul *Save*.